

FACULTY OF ARTS & SOCIAL SCIENCES/COMMERCE & BM/SCIENCE
B.A./B.Com./B.Sc./BBA (CBCS) I-Year (I-Semester) Regular Examinations, Feb/Mar-2023
Sanskrit-I
(Second Language)

Time: 3 Hours

Max. Marks: 80

अ- विभाग:

चतुर्णां प्रश्नानां समाधानानि लिखत । सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः ।

(4X5=20 M)

Write any four questions, each question carry equal marks

1) श्लोकस्य अनुवादं कुरुत।

यदा व्रजति संग्रामं ग्रामार्थं नगरस्य वा ।

गत्वा सौमित्रिसहितो नाविजित्य निवर्तते ॥

2) "अकाल सन्ध्यामिव धातुमत्ताम्" ।- वाक्यमिदं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

3) "महाराजशिववीरस्याऽजां वयं शिरसा वहामः" । वाक्यमिदं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

4) स एव दुर्गं तरति जलस्थो वानरो यथा ।- वाक्यमिदं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

5) "कव्यशास्त्रविनोदेन ----- कलहेन वा" । श्लोकम् पूरयत ।

6) लिङ्गविभक्ति वचनानि प्रत्याभिजानीत -

अ) भानौ आ) पितृषु इ) गोषु ई) नद्यः

7) सन्धि विघटयत - 1. वाणीशः 2. पावकः 3. वसन्तर्तुः 4. धात्रंशः

8) "धन्यवादः, सर्वं कुशलम्" - Translate in Telugu or English

आ -विभाग:

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः। सर्वे प्रश्नाः समानाङ्काः।

Attempt all questions, each question carry equal marks

(4X15=60 M)

9. प्रति समूहे एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत।

अ) यश्चाप्सरोविभ्रममण्डनानां सम्पादयित्रीं शिखरैर्बिभर्ति ।

बलाहकच्छेदविभक्तरागामकालसन्ध्यामिव धातुमत्ताम् ॥

आ) न्यास्ताक्षरा धातुरसेन यत्र भूर्जत्वचः कुञ्जरबिन्दुशोणाः ।

व्रजन्ति विद्याधरसुन्दरीणामनङ्गलेखक्रिययोपयोगम् ॥

Contd..2

अथवा

इ) कपोलकण्डूः करिभिर्विनेतुं विघट्टितानां सरलद्रुमाणाम् ।

यत्र स्त्रुतक्षीरतया प्रसूतः सानूनि गन्धः सुरभीकरोति ॥

ई) लाङ्गूलविक्षेपविसर्पिशोभैरितस्ततश्चन्द्रमरीचिगौरैः ।

यस्यार्थयुक्तं गिरिराजशब्दं कुर्वन्ति वालव्यजनैश्चमर्यः ॥

10) अ) पञ्चतन्त्रमनुसृत्य रक्तमुख-करालमुखयोः कथां संक्षेपेण लिखत ।

अथवा

आ) "धर्मबन्धो दौवारिकः" इति पाठ्यांशस्य सारं लिखत ।

11) अ) "नीतिश्लोकानाम् अध्ययनेन किम् प्रयोजनम् ? विवृणुत ।

अथवा

आ) द्वौ शब्दौ सर्वासु विभक्तिषु लिखत ।

1. भानु 2. गो 3. नदी 4. मधु

12) पञ्चानां सन्धिनां नामनिर्देशकपूर्वकं सन्धत ।

अ) 1. राम + अनुजः 2. महा + ईशः 3. परम + ऊहः 4. महा + ओषधिः

5. साधु + इति 6. पेष् + ता 7. कुर्वन् + एव 8. वाक् + ईशः

9. तत् + लयः 10. कः + चित्

अथवा

आ) Translate any five sentences in Telugu or English.

1. स महोदयः किमर्थम् आयाति?
2. रसायनशास्त्रविभागस्य प्रयोगशालयाः उद्घाटनार्थम्।
3. अनघे ! कति वा प्रश्नान् पृच्छसि त्वम्?
4. तत्र स महानुभावः "भगवद्गीतायाम् मानवताविकासः।
5. इति अंशमुद्धिश्य अस्मान् सर्वान् उद्बोधयति।
6. मा पृच्छतु मातः ।
7. अनघे! अपि गृहे सर्वं कुशलम् ?